

UNIVERZITA PARDUBICE

Fakulta filozofická

Evropské politické strany a koalice v současném Evropském parlamentu

Jakub Petružálek

Bakalářská práce

2010

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 20. 11. 2010.

Jakub Petružálek

Souhrn

Bakalářská práce se zaměřuje na historii, programovou orientaci a strukturu Evropských politických stran a koalicí. Její součástí je též popis struktury, sídla a hlavních úloh Evropského parlamentu.

Klíčová slova

historie; politika; frakce; volby; Evropský parlament;

Title

European political parties and coalitions in current European Parliament.

Abstract

The bachelor's work is focused on history, the programmatic orientation and the structure of European political parties and the coalition. Its part is also a description of the structure, the seat and main tasks of European parliament.

Keywords

history; policy; fraction; election; European Parliament

Touto cestou chci poděkovat doc. PhDr. Václavu Veberovi za odbornou a všestrannou pomoc v průběhu tvorby bakalářské práce.

Také bych chtěl poděkovat mým přátelům a kolegům z oboru za jejich rady.

OBSAH

Prohlášení

Souhrn a klíčová slova

Poděkování

ÚVOD	8
1. EVROPSKÝ PARLAMENT	9
2. EVROPSKÉ POLITICKÉ STRANY	10
2.1 Evropská strana lidová (ELS).....	10
2.2 Strana evropských socialistů (PES).....	15
2.3 Evropská liberálně demokratická a reformní strana (ELDR).....	19
2.4 Evropská demokratická strana (EDP)	22
2.5 Evropská strana zelených	23
2.6 Evropská svobodná aliance (EFA)	25
2.7 Evropská levice (EL).....	28
3. KOALICE (FRAKCE) V EVROPSKÉM PARLAMENTU	31
3.1 Skupina Evropské lidové strany (EPP).....	31
3.2 Progresivní aliance socialistů a demokratů. (S&D)	32
3.3 Aliance liberálů a demokratů pro Evropu (ALDE)	32
3.4 Zelení – Evropská svobodná aliance (GREENS-EFA).....	33
3.5 Evropští konzervativci a reformisté (ECR)	35
3.6 Evropská sjednocená levice – Severská zelená levice (GUE/NGL)	36
3.7 Evropa svobody a demokracie (EFD)	38
4. ZÁVĚR	39
POUŽITÁ LITERATURA	40
SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK	42

ÚVOD

Téma Evropských politických stran a koalic v Evropském parlamentu není pro většinu lidí v České republice příliš zajímavé. Důkazem toho jest dle mého názoru velmi nízká volební účast v roce 2009, kdy k urnám přišla ani ne jedna třetina oprávněných voličů. Přitom z mého pohledu by lidem nemělo být lhostejné, co se děje na evropském politickém kolbišti. Přijde mi smutné, když člověk ve svém okolí, ale i třeba ve škole, v restauracích či na různých internetových diskuzích poslouchá a čte důvody, proč nejít volit, proč se o politiku vůbec nestarat, že všem politikům jde stejně jen o jejich konta a že obyčejný lid je nezajímá. Přitom po vstupu ČR do EU v roce 2004¹ politika Evropské unie dopadá na každého z nás a všechny nás ovlivňuje. Osobně patřím do té skupiny lidí, které politika zajímá; byl jsem členem volební komise při volbách do Evropského parlamentu v roce 2009 a jsem členem nejmenované politické strany, která má své europoslance v Bruselu. To byl i jeden z důvodů, proč jsem si vybral právě toto téma.

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí. V té první se nejprve v úvodu věnuji Evropskému parlamentu a dále pak Evropským politickým stranám, které jsou v Evropském parlamentu zastoupeny, jejich historii, politickému programu a struktuře. Blíže se věnuji zejména dvěma nejsilnějším z nich – Evropské lidové straně a Straně evropských socialistů. Ve druhé části práce popisují jednotlivé frakce, do kterých jsou Evropské politické strany zařazeny.

Cílem mé práce není porovnat jednotlivé strany a koalice, snahou mé práce je spíše udělat jakýsi průřez jejich historií, současností a přiblížit jejich ideové a programové zaměření.

---

¹ 1. května 2004 vstoupila v platnost Smlouva o přistoupení a Česká republika se tak stala plnoprávným členem Evropské unie.

1. EVROPSKÝ PARLAMENT

Patří ke třem zakládajícím institucím Evropské unie. V současné době tvoří parlament 736 poslanců, kteří jsou voleni v přímých volbách každých 5 let. „V čele Evropského parlamentu zasedá předsednictvo s předsedou, kterému asistuje 14 místopředsedů.“²

Předseda je volen na 2,5 roku a v současnosti má tu čest jím být bývalý polský premiér a momentálně člen Skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů Jerzey Buzek.

Parlament sídlí na třech místech – v belgickém Bruselu, kde se konají schůze parlamentních výborů a někdy i plenární zasedání, dále pak v Lucemburku, které je sídlem generálního sekretariátu, a ve francouzském Štrasburku, kde se též konají plenární zasedání.

Mezi tři hlavní úkoly parlamentu patří:

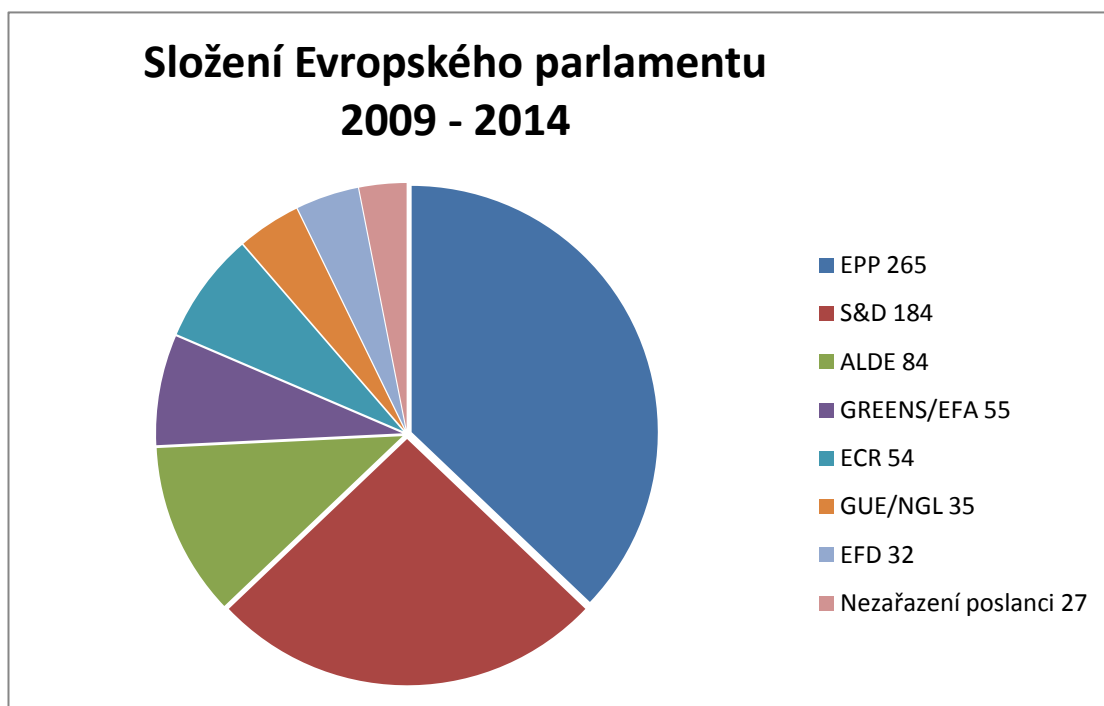
- Schvalování evropských předpisů. Skutečnost, že Evropský parlament je přímo volený občany, pomáhá garantovat demokratickou legitimitu evropského práva.
- Vykonávání demokratického dohledu nad ostatními orgány EU, zvláště pak nad komisí. Disponuje pravomocí schválit nebo zamítnout jmenování komisařů a má také právo odvolat komisi jako celek.
- Rozpočtová pravomoc. Společně s Radou sdílí parlament pravomoc nad rozpočtem EU. V poslední fázi procedury přijímá nebo odmítá celkový rozpočet³

---

² Evropský parlament. [online].[cit.2010-10-10]; dostupný na [www: <http://europa.eu/institutions/inst/parliament/index_cs.htm#top>](http://europa.eu/institutions/inst/parliament/index_cs.htm#top)

³ Evropský parlament.[online].[cit.2010-10-10]; dostupný na [www: <http://europa.eu/institutions/inst/parliament/index_cs.htm#top>](http://europa.eu/institutions/inst/parliament/index_cs.htm#top)

Obrázek 1: Složení Evropského parlamentu 2009 - 2014 4

2. EVROPSKÉ POLITICKÉ STRANY

2.1 Evropská strana lidová (ELS)

„Členské subjekty Evropské lidové strany vycházejí ze tří ideově-názorových proudů. Tradičně dominují centristické křesťansko-demokratické strany, nicméně se zde můžeme rovněž setkat se stále vlivnějšími sekularizovanými konzervativními stranami či formacemi spíše liberální orientace. Liberální síly však v daném kontextu sehrávají v podstatě reziduální úlohu.

Zatímco sekularizované konzervativní strany se přiklánějí více k obhajobě silné, avšak zdrženlivé vlády, ekonomickému liberalismu ve vazbě na prioritu tržní svobody a nedotknutelnosti soukromého vlastnictví, pro křesťansko-demokratické formace je příznačný jejich důraz na sociální etiku. Tato skutečnost má svůj původ v křesťanské antropologii, tedy v otázce křesťanského výkladu člověka a jeho existence. Strany křesťansko-demokratické orientace tudíž přirozeně věnují větší

⁴ European Union.[online].[cit.2010-10-09]; dostupný na [www: < http://www.parties-and-elections.de/eu.html >](http://www.parties-and-elections.de/eu.html)

pozornost morálním či etickým otázkám (interrupce, rozvody, euthanasie) a obraně tradičních křesťanských hodnot (rodina, církve).“⁵

První pokusy o spolupráci na institucionální úrovni mezi politickými stranami křesťanské orientace sahají do počátku 20. století, kdy se v důsledku zkušeností z první světové války objevila přirozená snaha bránit a zachovat mír prostřednictvím sjednocených protifašistických sil. V roce 1925 se v Paříži konal první mezinárodní kongres křesťanských, resp. katolických stran. Byly zde zastoupeny strany z pěti zemí – Parti Démocrate Populaire (Francie), Partito Popolare Italiano, Ligue des Travailleurs Catholiques de Belgique, Deutsche Zentrumspartei a polská Křesťansko-demokratická strana. Strany se zde dohodly na dalším setkání a založení Mezinárodního sekretariátu stran křesťanské inspirace (Internationales des Partis Democratiques d'Inspiration Chrétienne).⁶ Úkolem tohoto orgánu mělo být zajištění spolupráce a porozumění mezi jednotlivými stranami. V důsledku vypuknutí druhé světové války sekretariát zanikl. V poválečném období z iniciativy švýcarské Konzervativní lidové strany došlo k ustanovení „Nových mezinárodních skupin“ (NEI). Mezi zásadní cíle této organizace patřila především aktivní spolupráce při obnově Evropy v oblastech ekonomických a sociálních, zejména za účelem garance lidských práv, svobody, míru a společenského pokroku. Během padesátých let však v souvislosti se založením Montánní unie⁷ (1952) a později se vznikem Evropského hospodářského společenství (1958) postupně docházelo k poklesu významu NEI.

Nelze ovšem podcenit podstatný vliv NEI na pozdější formování Evropské lidové strany. V roce 1965 byla založena Evropská unie křesťanských demokratů (EUCD). Toto nové sdružení se deklarovalo jako křesťansko-demokratické a konečně se zde objevilo v názvu slovo „evropský.“ EUCD byla pod neustálým tlakem, který ještě zesílil po začlenění Velké Británie do evropských struktur. V Paříži roku 1976 přijala EUCD Manifest křesťanských demokratů Evropy, který vedl ke vzniku Evropské lidové strany (ELS). K zakládajícím stranám ELS patřily *„Christelijke Volkspartij (CVP) a Parti Social Chrétien (PSC) z Belgie, Christlich Demokratische Union (CDU) a Christlich-Soziale Union (CSU) ze Spolkové republiky Německo, Centre des Démocrates Sociaux (CDS) z Francie, Fine Gael*

---

⁵ Miklošková, K.:Evropská lidová strana.In: Fiala, P., Mareš,M.:Evropské politické strany: 1. vydání. Brno:Masarykova univerzita v Brně, 2001, s. 24., ISBN 80-210-2741-X

⁶ Miklošková, K.:Evropská lidová strana.In: Fiala, P., Mareš,M.:Evropské politické strany: 1. vydání. Brno:Masarykova univerzita v Brně, 2001, s. 24-25., ISBN 80-210-2741-X

⁷ Dobové označení pro první z Evropských společenství, tedy pro Evropské společenství uhlí a oceli. Používalo se především v 50. letech do ustavení dalších dvou Společenství v roce 1957.

(FG) z Irska, *Democrazia Cristiana* (DC) z Itálie, *Christlich-Soziale Volkspartei* (CSV) z Lucemburska, *Katholieke Volkspartij* (KVP), *Christelijk Historische Unie* (CHU) a *Antirevolutionaire Parti* (ARP) z Nizozemí.⁸ Do jejího čela byl jednomyslně zvolen Leo Tindemans. Vznik ELS měl několik důsledků. Za prvé vedl ke krizi a postupnému snižování významu EUCD a za druhé ke vzniku Evropské demokratické unie, která měla představovat jak alternativu, tak rozšíření Evropské lidové strany. V roce 1983 se EUCD a ELS dohodly na sloučení svých generálních sekretariátů. Na kongresu v Lublani roku 1996 se EUCD definitivně rozhodla k integraci do ELS. Ta se uskutečnila na bruselském kongresu ELS v únoru 1999.⁹ Do jejího čela byl jednomyslně zvolen Leo Tindemans.

Tabulka 1: Členské a pozorovatelské strany ELS

<u>Stát</u>	<u>Název strany</u>
Belgie	<i>Christen-Democratisch en Vlaams, Centre Démocrate Humaniste</i>
Bulharsko	<i>Citizens for European Development of Bulgaria, Union of Democratic Forces, Democrats for a strong Bulgaria, Democratic Party, Agrarian People's Union</i>
Česká republika	<i>Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová</i>
Dánsko	<i>Det Konservative Folkeparti, Kristendemokraterne Democrats</i>
Estonsko	<i>Isamaa ja Res Publica Liit</i>
Finsko	<i>Kansallinen Kokoomus, Kritillisdemokraatit</i>
Francie	<i>Union pour un Mouvement Populaire</i>
Irsko	<i>Fine Gael</i>

Evropská lidová strana.[cit.2010.10.10]; dostupný na www: <
<http://www.euroskop.cz/8625/sekce/evropska-lidova-strana/>>

⁹ HISTORY.[cit.2010.10.10]; dostupný na www: <<http://www.epp.eu/party.asp?z=5B>>

Tabulka 1: Členské a pozorovatelské strany ELS (pokračování)

<u>Stát</u>	<u>Název strany</u>
Itálie	<i>Popolo della Libertà, Unione di Centro Popolari UDEUR, Südtiroler Volkspartei</i>
Kypr	<i>Democratic Rally of Cyprus</i>
Litva	<i>Tevynes Sajungos-Lietuvos Krikščionys Demokratai</i>
Lotyšsko	<i>Jaunais Laiks, Tautas Partija, Pilsoniska Savieniba</i>
Lucembursko	<i>Chrëschtlech Sozial Vollekspartei</i>
Maďarsko	<i>Fidesz – Magyar Polgári Szövetség, Kereszténydemokrata Néppárt</i>
Malta	<i>Partit Nazzjonalista</i>
Německo	<i>Christlich Demokratische Union, Christlich-Soziale Union in Bayern</i>
Nizozemsko	<i>Christen Democratisch Appèl</i>
Polsko	<i>Platforma Obywatelska, Polskie Stronnictwo Ludowe</i>
Portugalsko	<i>Partido Social Democrata, Centro Democrático e Social-Partido Popular</i>
Rakousko	<i>Österreichische Volkspartei</i>
Rumunsko	<i>Partidul Democrat-Liberal, Uniunea Democrata Maghiara dinRomânia/Romániai Magyar Demokrata Szövetség, Partidul National Taranesc Crestin Democrat</i>
Řecko	<i>New Democracy</i>

Tabulka 1: Členské a pozorovatelské strany ELS (pokračování)

Slovensko	<i>Slovenská Demokratická a Kresťanská Únia – Demokratická Strana Kresťanskodemokratické hnutie, Strana Maďarskej Koálicie/Magyar Koalíció</i>
Slovinsko	<i>Slovenska Demokratska Stranka, Slovenska Ljudska Stranka, Nova Slovenija – Krščanska Ljudska Stranka</i>
Španělsko	<i>Partido Popular, Unió Democràtica de Catalunya</i>
Švédsko	<i>Moderaterna, Kristdemokraterna</i>

Do jejího čela byl jednomyslně zvolen Leo Tindemans. Vznik ELS měl několik důsledků. Zaprvé vedl ke krizi a postupnému snižování významu EUCD a za druhé ke vzniku Evropské demokratické unie, která měla představovat jak alternativu, tak rozšíření Evropské lidové strany. V roce 1983 se EUCD a ELS dohodly na sloučení svých generálních sekretariátů. Na kongresu v Lublani roku 1996 se EUCD definitivně rozhodla k integraci do ELS. Ta se uskutečnila na bruselském kongresu ELS v únoru 1999.¹⁰

V roce 2009 ELS jednoznačně zvítězila ve volbách do Evropského parlamentu, kde se stala se ziskem 265 ze 736 křesel nejsilnější politickou skupinou. Strana je součástí frakce EPP. Nynějším předsedou ELS je belgický politik Wilfried Martens.

---

¹⁰ HISTORY.[cit.2010.10.10]; dostupný na [www: <http://www.epp.eu/party.asp?z=5B>](http://www.epp.eu/party.asp?z=5B)

2.2 Strana evropských socialistů (PES)

Oproti evropským lidovcům či liberálům kooperace evropských socialistů vykazovala značné problémy. Překážky lze rozdělit do dvou skupin – organizační a ideové. „Zastánci organizačního přístupu, mezi nimi S. Hix, vidí hlavní problém v neochotě národních socialistických a sociálně demokratických stran delegovat část svých pravomocí (či všechny své pravomoci) na nějakou nadnárodní strukturu. Důvody pro tuto neochotu jsou víceméně zjevné – především je to zcela banální fakt, že stranické kontakty, kooperace a případná integrace stran musely nutně časově mírně zaostávat za ostatními evropskými integračními procesy, resp. byly reakcí na ně.“¹¹ Jako další důvod lze označit existenci Socialistické internacionály, jež byla obnovena v roce 1950 a existovala jako paralelní socialistická struktura se svým institucionálním rámcem, i když měla být chápána jako veřejný prostor. Poslední organizační problém spočíval v obavě socialistických stran, které pokud by byly omezeny v suverenitě rozhodování, měly by oslabenou pozici na národní úrovni. Všechna tato dilemata se v praxi projevovala „nejen velmi vysokými interními náklady, které provázely přijetí jakéhokoliv institucionálního kroku, znamenajícího rozšíření, či dokonce dosažení kvalitativně vyššího stupně spolupráce socialistických a sociálně demokratických stran, nýbrž dokonce i faktem, že proces posilování spolupráce lze stěží označit za jednosměrný.“¹²

Pro socialisty bylo velmi obtížné sladit východiska, která byla obsažena v Římských smlouvách¹³ (kombinace principu volného trhu a opatření směřující proti volné soutěži) se svými stávajícími politikami. „S postupem procesu evropské integrace se začala objevovat jak ekonomická, tak neekonomická témata, která heterogenitu stran a jejich přístupů spíše zvýrazňovala, např. obava z demokratických deficitů národních struktur, problém platů dělníků, malá (z pohledu socialistů) propracovanost sociálních politik, problémy vztahů integrující se

---

¹¹ Chytilík, R.: Strana evropských socialistů. In: Fiala, P., Mareš, M.: Evropské politické strany: 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2001, s.44-45., ISBN 80-210-2741-X

¹² Chytilík, R.: Strana evropských socialistů. In: Fiala, P., Mareš, M.: Evropské politické strany: 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2001, s.44., ISBN 80-210-2741-X

¹³ Souhrnné označení pro Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství (EHS) a Smlouvu o založení EURATOMu. Obě byly podepsány 25. března 1957 v Římě, a to Francií, Spolkovou republikou Německo, Itálií, Belgií, Nizozemím a Lucemburskem a v platnost vstoupily 1. ledna 1958. Pojem Římská smlouva je velmi často používán pro Smlouvu o založení EHS (nyní Evropského společenství). Od Římské smlouvy je třeba odlišovat Římskou úmluvu o právu rozhodném pro závazkové vztahy ze smluv, která byla mezi členskými státy EHS uzavřena v roce 1980 rovněž v Římě, ale má zcela jiný předmět úpravy.

Evropy a třetího světa, rozdílných vazeb na nečlenské země a otázka zahraniční politiky vůbec.

Vedle problémů, které evropské socialisty rozdělovaly, existovaly samozřejmě okolnosti, které případnou spolupráci podporovaly. Vyjma faktorů, které byly obecné pro všechny stranické svazky „¹⁴ (zmínit lze haagský summit r. 1969, Jednotný evropský pakt a Maastrichtskou smlouvu), existovaly v případě socialistických stran i některé okolnosti speciální. Socialistické a sociálně demokratické strany byly nuceny reagovat na nová témata, která do politiky vnášela tzv. nová sociální hnutí a strany Nové levice. Dalším faktorem byla skutečnost, že hodně socialistických stran se na počátku 90. let nacházelo v opozici. SPD a Labour Party kladly velký důraz na nadnárodní spolupráci a tím získávaly větší možnost kontrolovat akcelerující proces integrace. V roce 1957 se v Luxemburgu konal velmi důležitý kongres sociálně demokratických a socialistických stran. Nizozemská Partij van de Arbeid (PvdA)¹⁵ zde předložila návrh na posílení spolupráce mezi jednotlivými stranami. Návrh byl přijat a na jeho základě vznikla Koordinační kancelář socialistických stran Evropských společenství. Každá ze členských stran zde měla jednoho svého delegáta. 5. dubna 1974 se tato styčná kancelář změnila v Konfederaci socialistických stran Evropského společenství (KSSSES).

Během několika dalších let se Konfederace zabývala přípravou prvních přímých voleb do Evropského parlamentu, jež se měly původně konat v roce 1978, ale nakonec byly ještě o rok posunuty. Byl připraven dokument, který se měl stát volebním manifestem pro evropské volby, ovšem většina socialistických stran si připravila svůj vlastní národní volební program. Kompromisním řešením bylo přijetí Politické deklarace, jež obsahovala 31 bodů. „Z obsahu Deklarace jasně vyplývají tradiční socialistické programové priority: plná zaměstnanost, demokratická kontrola ekonomického vývoje, zlepšení sociální sféry, lepší postavení žen, ochrana životního prostředí (dokonce opuštění jaderné energetiky), důraz na vzdělávání a ochranu lidských práv.“¹⁶

---

¹⁴ Chytilík, R.: Strana evropských socialistů. In: Fiala, P., Mareš, M.: Evropské politické strany: 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2001, s. 44., ISBN 80-210-2741-X

¹⁵ Středově-levicová politická strana, která vznikla v roce 1946 sloučením tří subjektů Sociálně demokratické dělnické strany (SDAP) a malých levicově-liberální Volnomyšlenkářské demokratické ligy (VDB) a sociálně-protestantsky orientované Křesťansko-demokratické unie (CDU).

¹⁶ Sokol, P., Strana evropských socialistů – homogenní nadnárodní stranický subjekt [online]. 13. červenec 2001 [cit. 2010-10-10]; dostupný na [www: <http://www.europeum.org/disp_article.php?aid=405>](http://www.europeum.org/disp_article.php?aid=405)

Výsledky voleb nakonec nebyly nějak závratné a zastoupení stran v Parlamentu bylo velmi nesourodé, což vyvolalo potřebu ještě většího zesílení úsilí socialistických stran v hledání společných pozic. Až teprve na počátku devadesátých let je „otevřena seriózní diskuse o odstranění některých prvků, komplikujících rozvoj KSSSES (výhradně konsensuální hlasování) a zintenzivňují se konference šéfů stran.“¹⁷ Maastrichtská smlouva¹⁸, jež byla odsouhlasena Evropskou radou v prosinci 1991 a formálně podepsána 7. února 1992, se vztahovala i k existenci politických stran na národní (evropské) úrovni. „Ve smlouvě v článku 138a stojí: *Politické strany na evropské úrovni představují důležitý činitel integrace v rámci Unie. Přispívají k formování evropského povědomí a vyjadřují politickou vůli občanů Unie...*“¹⁹ KSSSES se na lisabonském summitu v listopadu 1992 mění na Stranu evropských socialistů (Party of European Socialists). Její organizační struktura je později upravena stanovami SES, přijatými na kongresu v Haagu roku 1992. Kongres SES je vrcholným orgánem strany. Každá strana posílá na kongres pevně daný počtem delegátů, odvíjející se od vážených hlasů ve stranické radě „(například německá sociální demokracie obesiá kongres 15 delegáty, polská levice 14 delegáty a česká sociální demokracie 6 delegáty).“²⁰ Kongres rozhoduje o zásadních otázkách politického směřování, přijímá nové členy, mění stanovy, volí předsedu a místopředsedy strany.

Mezi kongresy je nejvyšším orgánem stranická rada. Zpravidla ji svolává předsednictvo strany, které je společně s dalšími zvolenými delegáty národních stran členem rady. Zástupci socialistické frakce v Evropském parlamentu tu mají poradní hlas. „Předsednictvo strany je složeno z předsedy, místopředsedy a ze zástupce z každé národní strany, generálního tajemníka, z předsedy parlamentní frakce, předsedkyně stálého ženského výboru a zástupce mladých sociálních demokratů (ECOSY). Přijímá cestou prosté většiny administrativní a organizační rozhodnutí.“²¹ V současnosti je předsedou Strany evropských socialistů Dán Poul Nyrup

---

¹⁷ Chytilík, R.: Strana evropských socialistů. In: Fiala, P., Mareš, M.: Evropské politické strany: 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2001, s. 46., ISBN 80-210-2741-X

¹⁸ Maastrichtská smlouva změnila název Evropského společenství na Evropskou unii. Zavedla rovněž nové formy spolupráce vlád členských zemí - například v oblasti obrany a v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí.

¹⁹ Strana evropských socialistů. [online]. [cit. 2010-10-14]; dostupný na www: <<http://www.euroskop.cz/8626/sekce/strana-evropskych-socialistu/>>

²⁰ Strana evropských socialistů. [online]. [cit. 2010.10.14]; dostupný na www: <<http://www.euroskop.cz/8626/sekce/strana-evropskych-socialistu/>>

²¹ Strana evropských socialistů. [online]. [cit. 2010.10.16]; dostupný na www: <<http://www.euroskop.cz/8626/sekce/strana-evropskych-socialistu/>>

Rasmussen. Konference šéfů stran tvoří předsedové národních stran, předseda a místopředsedové SES, předseda Socialistické internacionály, socialističtí komisaři, generální tajemník a předseda socialistické frakce v Evropském parlamentu.

Tabulka 2: Členské strany PES

<u>Stát</u>	<u>Název strany</u>
Belgie	<i>Parti Socialiste</i>
Bulharsko	<i>Bulgarska Sotsialisticheska Partiya</i>
Česká republika	<i>Česká strana sociálně demokratická</i>
Dánsko	<i>Socialdemokraterne</i>
Estonsko	<i>Sotsiaaldemokraatlik Erakond</i>
Finsko	<i>Suomen Sosialidemokraattinen Puolue</i>
Francie	<i>Parti Socialiste</i>
Irsko	<i>Labour Party</i>
Itálie	<i>Democratici Di Sinistra, Partito Socialista</i>
Kypr	<i>Kinima Sosialdimokraton</i>
Litva	<i>Lietuvos Socialdemokratu Partija</i>
Lotyšsko	<i>Latvijas Socialdemokratiska Strandnieku Partija</i>
Lucembursko	<i>Lëtzebuergersozialistesch Aarbechterpartei</i>
Malta	<i>Partit Laburista</i>
Maďarsko	<i>Magyarorszagi Szocialdemokrata Párt, Magyar Szocialista Párt</i>
Německo	<i>Sozialdemokratische Partei Deutschlands</i>
Nizozemsko	<i>Partij Van De Arbeid</i>
Norsko	<i>Det Norske Arbeiderparti</i>

Tabulka 2: Členské strany PES (pokračování)

Polsko	<i>Sojusz Lewicy Demokratycznej, Unia Pracy</i>
Portugalsko	<i>Partido socialista</i>
Rumunsko	<i>Partidul Social Democrat</i>
Rakousko	<i>Sozialdemokratische Partei Österreichs</i>
Řecko	<i>Panellinio Sosialistiko Kinima</i>
Slovensko	<i>SMER - Sociálna demokracia</i>
Slovinsko	<i>Socialni Demokrati</i>
Španělsko	<i>Partido Socialista Obrero Español</i>
Spojené království	<i>Labour Party, Social Democratic and Labour Party</i>
Švédsko	<i>Sveriges Socialdemokratiska Arbetareparti</i>

Mezi politické organizace, patřící ke straně, patří Socialisté a demokraté v Evropském parlamentu a Sociální demokraté ve výboru regionů. K dalším organizacím patří například „Stálý ženský výbor a Sdružení mladých sociálních demokratů ECOSY.“²² PES je v Evropském parlamentu členem frakce Progresivní aliance socialistů a demokratů.

2.3 Evropská liberálně demokratická a reformní strana (ELDR)

Zrodu evropské liberální organizace předcházelo založení celosvětové skupiny liberálních stran, jež vznikla v roce 1947 pod názvem Liberální internacionála. Tu později v důsledku prvních přímých voleb do Evropského parlamentu z části přeměnili evropští liberálové na Federaci evropských liberálů a demokratů (ELD). Její počátky nebyly jednoduché. Hlavním problémem byla velká různorodost liberálních stran v Evropském společenství. To se následně projevilo v názvu, do kterého se přidala slova „a demokratů.“ Je tedy jasné, že k Federaci

²² Organizations.[online].[cit.2010-10-19]; dostupný na [www: <http://www.pes.org/en/about-pes/pes-members/organizations>](http://www.pes.org/en/about-pes/pes-members/organizations)

patřily i strany, které se nepovažují a neoznačují za liberály. V únoru roku 1986 byl na kongresu v italské Catanii změněn název Federace na „Federaci Liberálně demokratických a reformních stran.“ Po pádu železné opony se v roce 1990 konal první kongres strany evropských liberálů za účasti stran z postkomunistických zemí a za Českou republiku se zde účastnila Občanská demokratická aliance (ODA), která byla ještě součástí Občanského fóra. Bohužel pro evropské liberály jejich politika nezaznamenala ve větší míře v postkomunistických zemích úspěch. „V roce 1997 padla v ELDR v jako vůbec první klíčové evropské straně bariéra oddělující východoevropské strany z nových demokracií: první dvě tamní strany se staly plnoprávními členy. Jednalo se o maďarské svobodné demokraty a slovenskou Maďarskou občanskou stranu.“²³

V současnosti ELDR zaujímá místo ve středu evropského politického spektra. Není sice tak silná jako lidovci či socialisté, ale má značný náskok před ostatními stranami. Je součástí koalice Aliance liberálů a demokratů pro Evropu.

Nejvyšší rozhodující orgán ELDR je Kongres. Udává politický směr, jímž se strana bude ubírat. Sdružuje delegáty všech členských stran, parlamentní skupiny, liberálně demokratické komisaře, ministry, poslance a zástupce Evropské liberální mládeže. Hlasuje prostou většinou za podmínky, že je přítomna 1/3 delegátů.

Rada ELDR se schází dvakrát ročně. Je to výkonný a druhý nejvyšší orgán strany. Schvaluje roční rozpočet strany, žádosti o členství a členské příspěvky, účetní závěrku a jmenuje též generálního tajemníka.

Předsednictvo strany, složené z předsedy, místopředsedy a pokladníka předsednictva je volené na každé dva roky na kongresu. Uděluje každodenní pokyny strany. Současnou předsedkyní strany je Annemie Neyts²⁴.

---

²³ Sokol, P., Evropská liberální, demokratická a reformní strana – střed evropského politického spektra [online]. 16. květen 2001 [cit.2010-10-25]; dostupný na [www: <http://www.europeum.org/disp_article.php?aid=405>](http://www.europeum.org/disp_article.php?aid=405)

²⁴ Belgická politička a poslankyně Evropského parlamentu za Flander s Vlaamse Liberalen en Democraten.

Tabulka 3: Členské strany ELDR, vládoucí ve svých zemích

<u>Stát</u>	<u>Název strany</u>
Belgie	<i>Open Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
Dánsko	<i>Venstre Danmarks Liberale Parti</i>
Estonsko	<i>Estonian Reform Party - Liberals</i>
Finsko	<i>Suomen Keskusta, Svenska Folkpartiet</i>
Irsko	<i>Fianna Fail</i>
Litva	<i>Liberal and Center Union, Liberals Movement of the Republic of Lithuania</i>
Makedonie	<i>Liberal Party of Macedonia</i>
Moldavsko	<i>Alliance 'Moldova Noastra' Party, Partidul Liberal</i>
Německo	<i>Freie Demokratische Partei</i>
Nizozemsko	<i>Volkspartij voor Vrijheid en Democratie</i>
Severní Irsko	<i>Alliance Party of Northern Ireland</i>
Slovensko	<i>Sloboda a Solidarita</i>
Slovinsko	<i>Liberalna Demokracija Slovenije, Zares</i>
Švédsko	<i>Centerpartiet, Folkpartiet Liberalerna</i>
Švýcarsko	<i>Freisinnig-Demokratische Partei der Schweiz</i>
Velká Británie	<i>Liberal Democrats</i>

Generální tajemník ELDR je zodpovědný za každodenní chod strany. Jeho rozsah a financování definuje předsednictvo strany. K dispozici má generální tajemník své členské zaměstnance strany, kteří mu denně pomáhají s jeho prací a společně realizují cíle strany.²⁵

²⁵ The ELDR Party.[online].[cit.2010-10-25]; dostupný na www: < <http://www.eldr.eu/en/about-eldr/index.php> >

2.4 Evropská demokratická strana (EDP)

„Evropská demokratická strana je trans-národní politické hnutí, které má v úmyslu vybudovat evropskou demokracii stanovené v rámci společných hodnot míru, svobody, solidarity a vzdělávání, a zároveň má ambice hrdě potvrdit svou kulturu v budoucím světě.“²⁶

Byla založena krátce po volbách do Evropského parlamentu v roce 2004. Stejně jako ELDR, i Evropská demokratická strana je součástí frakce Aliance liberálů a demokratů pro Evropu. Současnými předsedy jsou François Bayrou a Francesco Rutelli. Z programu strany lze vybrat tato témata Evropa ve světě, Demokratická Evropa, Evropský sociální model: mezi veřejným trhem a zbožím, Rozvoj založený na inovacích či Evropská identita.

Tabulka 4: Členské strany a poslanci EDP

<u>Stát</u>	<u>Název strany/poslance*</u>
Belgie	<i>Mouvement des Citoyens pour le changement</i>
Česká republika	<i>Cesta změny, Strana pro otevřenou společnost</i>
Francie	<i>Mouvement Democrate</i>
Irsko	<i>Marian Harkin *</i>
Itálie	<i>Democrazia è Libertà-La Margherita</i>
Kypr	<i>Europaiko Komma</i>
Litva	<i>Darbo Partija</i>
Polsko	<i>Stronnictwo Demokratyczne</i>
San Marino	<i>Alleanza Popolare</i>
Slovensko	<i>Hnutie za demokratické Slovensko, Evropská demokratická strana</i>
Španělsko	<i>EAJ – PNV</i>

²⁶ Historical of the European democratic Party.[online].[cit.2010-10-25]; dostupný na [www: <http://www.pde-edp.net/main/_pde/index.jsp>](http://www.pde-edp.net/main/_pde/index.jsp)

2.5 Evropská strana zelených

Zelení vycházejí ve svém programovém založení zejména ze zásad ekologických hnutí, jejichž vznik se datuje do 60. a 70. let 20. století. Poprvé se na místní úrovni objevily ekologicky zaměřené strany ve Švédsku, na celostátní úrovni vznikla jako první ve Velké Británii v roce 1973 People Party. Vznik těchto stran je spojen s řadou množících se problémů zejména ekologického rázu. Zelení se tedy vyvinuli z těchto stran, i když později se museli věnovat nejen ekologickým otázkám, ale byli nuceni rozšířit své zaměření na veškeré oblasti politického pole. Přesto ovšem stále zůstal zachován důraz na ekologické problémy. V roce 1976 zelení zpochybnili Evropské volby a o osm let později, tedy v roce 1984, se poprvé dostali do Evropského parlamentu. „Z Německa pocházelo sedm poslanců, z Belgie a Nizozemí po dvou. Protože těchto 11 poslanců nemohlo vytvořit samostatnou frakci, spojili se s některými poslanci z Itálie, Dánska, s regionalisty z Flander a Irska a vytvořili *frakci GRAEL* (Green Alternative European Link), známou také jako *frakce Duha*.“²⁷ Jejich úsilí bylo zaměřeno hlavně proti znečišťování životního prostředí a atomové energii. Velmi důležitým rokem pro zelené se stal rok 2004, kdy byla založena na kongresu v Římě, jehož se zúčastnilo přes 1000 delegátů, Evropská strana zelených. Připojilo se k ní 34 zelených stran. Evropská strana zelených má programově velmi blízko ke středo-levicovým či levicově orientovaným stranám, z čehož plyne, že zelení spolupracují především se sociálně demokratickými stranami. Často kritizuje zásadní politiky EU.

Rovněž je zde kladen důraz na rovnost zastoupení mužů a žen ve vrcholných funkcích. Evropští zelení tvoří společně s Evropskou svobodnou aliancí frakci GREENS-EFA. K nejdůležitějším orgánům EGP patří Kongres, Rada a Výbor. Kongres je složen ze 400 zástupců zelených poslanců a taktéž členských stran. Přesný počet zástupců závisí na proporčním rozložení podle výsledků posledních evropských nebo národních voleb, přičemž každá strana má nejméně čtyři své zástupce. Kongres je poslední a klíčový orgán při tvorbě obecné politiky EGP.

---

²⁷ Evropští zelení.[online].[cit.2010-10-25]; dostupný na [www: <http://www.euroskop.cz/8628/sekce/evropsti-zeleni/>](http://www.euroskop.cz/8628/sekce/evropsti-zeleni/)

Tabulka 5: Členské strany EGP

<u>Stát</u>	<u>Název strany</u>
Belgie	<i>Ecolo, Groen!</i>
Bulharsko	<i>Zelena Partija</i>
Česká republika	<i>Strana zelených</i>
Dánsko	<i>De Grønne</i>
Estonsko	<i>Eestimaa Rohelised</i>
Finsko	<i>Vihreät</i>
Francie	<i>Les Verts</i>
Gruzie	<i>Sakartvelo's mtsvaneta partia</i>
Irsko	<i>Green Party</i>
Itálie	<i>Federazione dei Verdi</i>
Kypr	<i>Green Party</i>
Lotyšsko	<i>Latvijas Zala Partija</i>
Lucembursko	<i>Déi Gréng</i>
Malta	<i>Alternattiva Demokratika</i>
Maďarsko	<i>Zöld Demokraták</i>
Německo	<i>Bündnis 90/Grünen</i>
Nizozemsko	<i>De Groenen, GroenLinks</i>
Norsko	<i>Miljøpartiet De Grønne</i>
Polsko	<i>Zieloni 2004</i>
Portugalsko	<i>Os Verdes</i>
Rakousko	<i>Die Grünen</i>
Rumunsko	<i>Federația Ecologistă din România</i>
Rusko	<i>GROZA</i>
Řecko	<i>Ecologists Greens</i>
Severní Irsko	<i>Green Party in Northern Ireland</i>
Skotsko	<i>Scottish Green Party</i>
Slovensko	<i>Strana zelených</i>
Slovinsko	<i>Stranka mladih Slovenije</i>
Španělsko	<i>Confederación de Los Verdes,</i>
Švýcarsko	<i>Grüne/Les Verts</i>

Rada je složena ze zástupců Evropského parlamentu a členů strany. Je zodpovědná za politické dění během kongresů a rozhoduje o organizačních záležitostech jako například volba výboru. Ten je složen z devíti členů volených členy stranou, včetně dvou mluvčích (dle principu rovnoprávnosti je to vždy jeden muž a jedna žena), dále je zde generální tajemník a pokladník, a v neposlední řadě také delegáti Federace mladých evropských zelených (FYEG)²⁸. Tito všichni mají zodpovědnost za každodenní politický chod a provádějí rozhodnutí rady.

2.6 Evropská svobodná aliance (EFA)

Charakterizovat tuto stranu lze především tím, že spojuje progresivní, národní, nezávislé a regionální strany v Evropské unii. EFA se snaží o to, dát „demokratickému nacionalismu a regionalismu politickou strukturu, která umožňuje příležitost praktické iniciativy na evropské úrovni. Zajišťuje roli v evropské politice stranám, které by jinak byly nevyhnutelně vyloučeny z politického dění kvůli volebnímu systému, jejich vlastní velikosti a velikosti území, které reprezentují.“²⁹ Snaží se o solidaritu mezi lidmi, kulturami či jazyky a obhajuje různorodost jazyků či kultur v EU. Své představitele má strana celkem ve 13 členských zemích EU.

Rok 1973 lze označit jako počátek spolupráce etnicko-regionálních stran v rámci evropského sjednocení. V tomto roce založily tyto strany Kancelář nerepresentovaných evropských národů. Nejednalo se ovšem o klasickou politickou organizaci, nýbrž o lobbistickou.

Až teprve v roce 1979, kdy se sešlo devět regionalistických stran v Bastii a zkoumalo možnosti spolupráce, lze hledat počátky politické organizace s názvem Evropská svobodná aliance.

O dva roky později, kdy vlámská Lidová unie (Volksunie-VU) uspořádala konferenci v Bruselu, se zde „konstitovala Evropská svobodná aliance jako asociace ke kooperaci politických stran, které stavěly do popředí svých programů regionalismus. VU se o vznik ESA nejvíce přičinila a poskytovala jí důležité administrativní zázemí při dalším vývoji, který dominantním způsobem ovlivňovala.

---

²⁸ What is the EGP?.[online].[cit.2010-10-25]; dostupný na [www: <http://europeangreens.eu/menu/learn-about-egp/>](http://europeangreens.eu/menu/learn-about-egp/)

²⁹ EFA ACTIVE.[online].[cit.2010-10-27]; dostupný na [www: <http://www.e-f-a.org/home.php>](http://www.e-f-a.org/home.php)

„Jakožto své prioritní cíle si ESA v roce 1981 stanovila:

1. Zvýšit počet členských stran v EP, aby mohly vytvořit samostatnou frakci.
2. Zvýšit počet členských stran (především zastoupených v EP).
3. Přijímat některé společné politické pozice, jako např. program k evropským volbám.
4. Rozvíjet širší společnou platformu ESA jako výraz federativní identity.“³⁰

26. března 2004 byla v Barceloně EFA uznána jako politická strana dle nejnovějších předpisů EU. Současným předsedou je Belgičan Eric Defoort.

EFA usiluje o následující cíle:

- ochrana lidských a národních práv,
- ochrana životního prostředí a podpora rozvoje,
- budování slušné společnosti s politickou solidaritou, která povzbuzuje pokrok, sociální soudržnost a rovné příležitosti,
- přeorientování EU, jež je příliš ovlivňována ekonomickou koncepcí, která má sklon k přílišnému sledování politiky liberalismu, konkurence a centralizace,
- provádění demokratických politických aktivit nenásilnou cestou - odstranění nukleární energie a rozvoj alternativních zdrojů energie,
- zajištění participace regionů na schůzích rady ministrů při rozhodnutích, která se vztahují k věcem spadajícím do jejich kompetence,
- zvýšit informovanost o historii národů a regionů - lepší přístup národů a regionů k soudnímu dvoru,
- demokratické reformy evropských institucí a posílení role Výboru regionů - obhajování a ochrana jazykových a kulturních odlišností v EU.

---

³⁰ EFA ACTIVE.[online].[cit.2010-10-27]; dostupný na www: < <http://www.e-f-a.org/home.php>>

Tabulka 6: Členské strany EFA

<u>Stát</u>	<u>Název strany</u>
Belgie	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie, SOCIAAL-LIBERALE PARTIJ</i>
Bulharsko	<i>OMO Ilinden PIRIN</i>
Česká republika	<i>Moravané</i>
Finsko	<i>Alands Framtid</i>
Francie	<i>Unitat Catalana, Union Démocratique Bretonne, Unser Land, Mouvement Région Savoie, Ligue Savoisiennne, PartitOccitan, Partitu di a Nazione Corsa</i>
Chorvatsko	<i>Lista Per Fiume</i>
Itálie	<i>Südtiroler Freiheit, Partido Sardo d'Azione, Südtiroler Freiheit, Liga Veneta Repubblica</i>
Lotyšsko	<i>For Human Rights in a United Latvia</i>
Německo	<i>Bayern Partei, Die Friesen, Südschleswigscher Wählerverband SSW</i>
Nizozemsko	<i>Fryske Nasjonale Partij</i>
Polsko	<i>Ruch Autonomii Slaska</i>
Rakousko	<i>Enotna lista / Einheitsliste</i>
Řecko	<i>European Free Alliance – Rainbow</i>
Slovensko	<i>Strana regionov Slovenska</i>
Spojené království	<i>Mebyon Kernow – the Party for Cornwall, Plaid Cymru – The Party of Wales, Scottish National Party</i>
Španělsko	<i>Bloque Nacionalista Galego, Chunta Aragonesista, Esquerra Republicana de Catalunya, Eusko Alkartasuna, Partido Andalucista, Partit Socialista de Mallorca-Entesa Nacionalista</i>

2.7 Evropská levice (EL)

Poprvé začali zástupci socialistů, komunistů a červeno-zelené strany v EU přemýšlet o nové formě spolupráce v červnu 1998 v Berlíně. Blížily se totiž volby do Evropského parlamentu a mnoho stran evropské levice po otřesech z let 1989/1990 došlo k závěru, že je potřeba daleko hlouběji a konkrétněji spolupracovat a zároveň vytvořit profil společné Evropské levice. Strany se zde dohodly, že společně vytvoří volební program a půjdou do voleb s cílem dosáhnout solidární, mírové a sociální Evropy. Jako velmi důležitou postavu historie Evropské levice musím zmínit Lothara Biskyho, tehdejšího předsedu německé Strany demokratického socialismu (PDS).

Prosazoval názor, že krom běžné spolupráce s Evropským parlamentem bylo nutné vytvořit další metody společné politické práce nezávisle na tom, jaký měly vztah k Evropské unii ostatní spolupracující strany a jaký stupeň integrace by si přály, či nepřály. Podle Biskyho nebyl nutný vznik jednotné evropské levicové strany v souvislosti s očekávanou spoluprací tehdejší evropské levice. „Bisky vycházel z pravidel, na základě kterých pracovalo Fórum nové evropské levice (NELF), které vzniklo bezprostředně po rozpadu Sovětského vztahu a jehož zakladatelské strany se měly za zelené a levicové.“³¹ K těmto stranám patřila i Biskyho PDS, která se začala projevovat na politickém kolbišti po zániku „zdiskreditovaného socialismu,“³² a byla s tímto socialismem spojována. Předseda PDS tvrdil, že vztahy mezi stranami nové levice v Evropě by měly být založeny na vzájemné spolupráci a respektu a ne na nadnárodní dominanci nějaké strany.

V lednu 2004 se konalo zasedání socialistických stran v Berlíně. Na popud některých z nich zde vznikla iniciativa směřovaná ke všem zúčastněným stranám, která měla za cíl založení Evropské levice. 11 účastníků stran bylo pro a zbytek si ponechal status pozorovatele. Od samého začátku se všechny strany dohodly, že budoucí spolupráce na vytvoření levé strany musí být otevřená a transparentní a že hlavním bodem by mělo být zapojení všech členů stran a mělo by se s nimi diskutovat o konkrétních politických krocích. Spolu s tímto bodem se zde objevila velmi citlivá otázka suverenity a nezávislosti osob, které měly co dočinění s bývalým vedením Sovětského svazu. V Evropské levici existovalo mnoho debat na základě

---

³¹ Evropská levice.[online],[cit.2010-11-01]; dostupný na [www: <http://www.euroskop.cz/8649/sekce/evropska-levice/>](http://www.euroskop.cz/8649/sekce/evropska-levice/)

³² Evropská levice.[online],[cit.2010-11-01]; dostupný na [www: <http://www.euroskop.cz/8649/sekce/evropska-levice/>](http://www.euroskop.cz/8649/sekce/evropska-levice/)

následujících otázek – „Kdo může být člen, jak konkrétní má být jejich profil a jak mohou národní členské strany garantovat demokratické názorové formace v jejich straně a nezávislost v takové demokratické straně, která by měla být více než jen zastřešující organizace?“³³ „Ve skutečnosti se struktura organizace opírá o slavný historický model, definovaný prostřednictvím sdružení evropských levicových stran, složených z jejich členů a pozorovatelů.“³⁴

Další setkání stran, které podepsaly berlínskou iniciativu, proběhlo o měsíc později; dohodly se na kongresu, který se konal 8. a 9. května 2004 v italském hlavním městě a jehož organizaci měla na starosti přípravná skupina vytvořená ze zástupců stran, jež podepsaly již zmiňovanou berlínskou iniciativu. Zde formálně vznikla Strana evropské levice. Jejím současným předsedou je již několikrát zmiňovaný německý politik Lothar Bisky.

Mezi důležité orgány strany patří Výkonná rada, která se skládá z předsedy, místopředsedy, pokladníka a dalších členů, volených dle klíče dvě osoby z každé členské strany na základě rovnosti pohlaví. Současná výkonná rada byla zvolena 24. listopadu 2007 v Praze během 2. sjezdu Strany evropské levice.

Jako další orgán strany bych vyjmenoval Radu předsedů, která se schází minimálně dvakrát ročně a jejímiž členy jsou již podle názvu předsedové všech členských stran, dále potom předseda a místopředseda EL. Pokud jde o pravomoci, je v její kompetenci přijímat usnesení a doporučení, které později předává výkonné radě a rozhoduje o žádostech o členství v EL.

Tabulka 7: Členské strany EL

<u>Stát</u>	<u>Název strany</u>
Belgie	<i>Parti Communiste, Kommunistische partij</i>
Bělorusko	<i>Belarusian Party of the Left "Fair World"</i>

³³ Some remarks concerning the creation of the Party of European Left.[online].[cit.2010-11-02] dostupný na [www: <http://www.european-left.org/english/about_the_el/introduction/>](http://www.european-left.org/english/about_the_el/introduction/)

³⁴ Some remarks concerning the creation of the Party of European Left.[online].[cit.2010-11-02] dostupný na [www: <http://www.european-left.org/english/about_the_el/introduction/>](http://www.european-left.org/english/about_the_el/introduction/)

Tabulka 7: Členské strany EL (pokračování)

Bulharsko	<i>Bulgarian Left</i>
Dánsko	<i>Enhedslisten - De Rød-Grønne</i>
Česká republika	<i>Strana demokratického socialismu</i>
Estonsko	<i>Eestimaa Uhendatud Vasakpartei</i>
Finsko	<i>Suomen kommunistinen puolue, Vasemmistoliitto</i>
Francie	<i>Parti communiste français, Le Parti de Gauche</i>
Itálie	<i>Communist Refoundation Party</i>
Lucembursko	<i>déi Lénk</i>
Maďarsko	<i>Magyarországi Munkáspárt 2006</i>
Moldavsko	<i>Partidul Comuniștilor din Republica Moldova</i>
Německo	<i>Die Linke</i>
Portugalsko	<i>Bloco de Esquerda Portugal</i>
Rakousko	<i>Kommunistische Partei Österreichs</i>
Rumunsko	<i>Partidul Alianta Socialista</i>
Řecko	<i>Synaspismos</i>
San Marino	<i>Rifondazione Comunista Sammarinese</i>
Španělsko	<i>Partido Comunista de España, Izquierda Unida, Esquerra unida i alternativa</i>
Švýcarsko	<i>Partei der Arbeit der Schweiz</i>
Turecko	<i>Özgürlük ve Dayanışma Partisi</i>

Strana Evropské levice je anti-militantní stranou, požaduje Evropu bez válek. Evropu, která hájí sociální státy, obnovuje jej a přerozděluje bohatství, vliv a moc. Odmítá kapitalistickou globalizaci. Je kritická vůči kapitalismu. Zasazuje se o Evropu otevřenou světu, různým kulturám a svobodě ducha. Spolu se dvanácti nezařazenými poslanci tvoří strana Evropské levice v EP frakci s názvem Evropská sjednocená levice – Severská zelená levice.

3. KOALICE (FRAKCE) V EVROPSKÉM PARLAMENTU

3.1 Skupina Evropské lidové strany (EPP)

Frakce Evropské lidové strany je po volbách do Evropského parlamentu v roce 2009 největší skupina s 265 poslanci. Jejimi členy jsou většinou skupiny, které rovněž patří do Evropské lidové strany. EPP byla první nadnárodní politická strana, která byla vytvořena na evropské úrovni³⁵, a má nejsilnější zastoupení v Radě ministrů. Strany EPP se společně snaží o pokrok na cestě ke konkurenceschopnější a demokratičtější Evropě, která bude blíže svým občanům a sociálně tržnímu hospodářství. Pozice nejsilnější frakce v Evropském parlamentu přináší pro EPP mnoho výhod. Má daleko silnější pozici než ostatní strany, dokáže lépe prosadit svůj politický program a od roku 1999 je daleko více než kterákoli jiná skupina na vítězné straně při měsíčních plenárních zasedání v Evropském parlamentu. K další velké výhodě patří členství v řadě klíčových funkcí parlamentu. Mají například „10 z 22 předsedů výborů či podvýborů EP, 5 ze 14 místopředsedů, či 2 z 5 kvestorů.“³⁶ Díky těmto pozicím mají výhodnější pozici při prosazování svých klíčových návrhů.

Historie frakce Evropské lidové strany sahá až do roku 1953, kdy byla založena Křesťansko-demokratická skupina jako frakce ve Společném shromáždění Evropského společenství uhlí a oceli. Zde hráli křesťané velmi důležitou roli při budování Evropy. Téměř ihned po prvních přímých volbách do Evropského parlamentu v roce 1979 skupina změnila svůj název na Evropskou lidovou stranu, k níž se o dvacet let později připojil název Evropští demokraté. Ti ovšem byli rozpuštěni, a tak se od června loňského roku frakce opět jmenuje pouze Evropská lidová strana.

Současným předsedou EPP je Joseph Daul. Tento francouzský politik při klíčových rozpravách v Evropském parlamentu promlouvá jménem celé strany. Pro svoji práci má k dispozici v každém parlamentním výboru jednotlivé koordinátory. Veškeré provozní potřeby má v EPP na starosti Stranický sekretariát.

„Poslanecký klub EPP usilovně a soustavně pracuje na tom, aby byla v Evropské unii dodržována základní lidská práva, aby bylo uplatňováno pravidlo

---

³⁵ Kaniok, P: Euroskepticismus a Evropský parlament, in Politologický časopis 4/2005, str. 425

³⁶ ABOUT US.[online].[cit.2010-11-04]; dostupný na [www:
<http://www.eppgroup.eu/home/en/aboutus.asp>](http://www.eppgroup.eu/home/en/aboutus.asp)

subsidiarity, efektivního rozdělování pravomocí a nezávislých demokratických institucí. V neposlední řadě také to, aby byl zajištěn budoucí pokrok sloužící společnému zájmu všech Evropanů. EPP věří v Evropu hodnot, sjednocenou, otevřenou, lidštější a zahrnující rozmanitost.“³⁷

3.2 Progresivní aliance socialistů a demokratů. (S&D)

Počátek historie této sociálně – demokratické frakce se datuje do roku 1953, kdy byla Skupina sociálních demokratů jako jedna z prvních založena v rámci valného shromáždění Evropského společenství uhlí a oceli. V roce 1979 již byla nejsilnější frakcí v Evropském parlamentu. Když roku 1987 vstoupil v platnost Jednotný evropský akt, začala skupina úzce spolupracovat s lidovci, aby si tak obě strany zajistily potřebnou většinu v parlamentu a snáze tím prosazovaly své priority.

V roce 2003 oslavila frakce svých prvních 50 let, během nichž měla 13 předsedů, mezi nimi dvě ženy. Oslavy se konaly v Bruselu pod heslem: „Hrdý na minulost, věří v budoucnost.“

Socialisté prosazují lepší životní i pracovní podmínky v EU, solidaritu, sociální spravedlnost, bezpečnost, společnou potravinovou politiku spojenou s reformou zemědělské politiky ukončující nadprodukcí a o větší bezpečnost potravin a v neposlední řadě také úspěšnou ekonomiku.

Současným předsedou frakce je německý europoslanec Martin Schulz.

3.3 Aliance liberálů a demokratů pro Evropu (ALDE)

Třetí nejsilnější frakcí v Evropském parlamentu je Aliance liberálů a demokratů za Evropu. Ideologicky lze tuto frakci zařadit do středu politického spektra. Tato skupina má své zastoupení ve Výboru regionů, Parlamentním shromáždění NATO či v Parlamentním shromáždění Rady Evropy. Vznik ALDE se datuje do roku 2004, kdy se v Bruselu Evropská liberálně demokratická a reformní strana spojila s Evropskou demokratickou stranou. Tehdejší předsedou byl zvolen

---

³⁷ OUR PRIORITIES.[online].[cit.2010-11-04]; dostupný na [www: <http://www.eppgroup.eu/activities/priorities/home_en.asp>](http://www.eppgroup.eu/activities/priorities/home_en.asp)

poslanec britské Liberálně demokratické strany Graham Watson, jehož později vystřídal současný belgický předseda Guy Verhofstadt.

Program frakce má tyto hlavní priority:

- Boj proti hospodářské a finanční krizi.
- Přehodnocení rozpočtu a zavedení skutečných vlastních zdrojů.
- Boj proti změně klimatu.
- Boj za svobodu a základní práva.

ALDE se zaměřuje na klíčové finanční slabosti ekonomiky, aby se zabránilo další úvěrové krizi, a zároveň se snaží o podporu důvěry v evropské banky. Zasaduje se o přísnější dohled nad finančním sektorem obecně a taktéž o posílení konkurenceschopnosti podnikatelského sektoru.³⁸ Dále podporuje vytváření nových pracovních míst a udržitelnost hospodářského rozvoje, inovativní zelené technologie, které snižují znečištění vnějšího prostředí a chrání biologickou rozmanitost pro naše budoucí generace. Podporuje svobodu, bezpečnost a právo pro své občany, ochranu lidských práv, boj proti diskriminaci ve všech jejích formách. Chce, aby se zlepšilo fungování institucí EU, aby se Evropa stala srozumitelnější, transparentní a odpovědná svým občanům.

3.4 Zelení – Evropská svobodná aliance (GREENS-EFA)

V Evropském parlamentu se první zelení poslanci objevili v roce 1984. „Německo, pevnost hnutí zelených, kde bylo zvolených pět poslanců, dva z Belgie a dva z Nizozemska. Těchto devět poslanců nemělo samo o sobě nárok na vytvoření zelené parlamentní skupiny, a tak museli uzavřít dohodu s poslanci Evropského parlamentu z Itálie, Dánska, a regionalisty z Flander a Irska a vytvořili GRAEL (Green Alternative European Link), skupinu, známou také jako Rainbow.“³⁹

---

³⁸ ABOUT ALDE.[online].[cit.2010-11-06]; dostupný na [www: <http://www.alde.eu/fileadmin/docs/home/documents/about_alde/About-ALDE-SK.pdf>](http://www.alde.eu/fileadmin/docs/home/documents/about_alde/About-ALDE-SK.pdf)

³⁹ HISTORY.[online].[cit.2010-11-06]; dostupný na [www: <http://www.greens-efa.org/cms/default/rubrik/6/6648.history.htm>](http://www.greens-efa.org/cms/default/rubrik/6/6648.history.htm)

GRAEL se zaměřil na tradiční problémy, které trápí zelené a mezi ně patří boj proti znečišťování životního prostředí či ochrana zvířat.

Jako další důležitý mezník v historii této frakce lze označit rok 1989, kdy po volbách do Evropského parlamentu vytvořili zelení první skupinu, kterou tvořilo 30 poslanců. Do čela této skupiny dle tradice rovnoprávnosti mužů a žen byla zvolena Maria Santos z Portugalska a Ital Alexander Langer. Po půli volebního období je vystřídali Adelaide Aglietta z Itálie a Belgičan Paul Lannoye. V důsledku klimatických změn se do popředí zelené politiky dostala otázka skleníkových plynů a díky tomu se zelení velkou měrou přičinili k pozdějšímu položení základů Kjótského protokolu. Po válce v Perském zálivu v roce 1991 a po pádu železné opony se zelení začali daleko více zajímat také o mírovou politiku. Další Evropské volby v roce 1994 už nebyly pro zelenou frakci tak úspěšné. V Německu sice strana dosáhla rekordního vítězství a v Lucembursku či Irsku byli zvolení první poslanci orientovaní směrem k této frakci, ale například ve Francii a Portugalsku přišli o všechny poslance. Po vstupu Rakouska a severských zemí Švédska a Finska do EU se počet členů ustálil na čísle 27.

Během projevu nově zvoleného francouzského prezidenta Jacque Chiraca, jenž se konal na plenárním zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku, představili zelení velkolepý antinukleární projekt, který protestoval proti jaderným zkouškám v Mururoa Atoll.

Rok 1995 se zapsal do historie frakce černým písmem. Tragicky totiž zemřel Alexandr Langer, který spáchal sebevraždu. Jeho místo v čele zaujala Belgičanka Magda Aelvoet, která vedla frakci spolu s Claudií Rothovou.

Mnohem pozitivnější událost se odehrála v roce 1999. To totiž zelení dosáhli svého nejlepšího úspěchu v historii Evropského parlamentu a získali 38 křesel. Společně s 10 poslanci z Evropské svobodné aliance vytvořili skupinu Zelení/EFA a stali se čtvrtou největší skupinou v parlamentu a navíc byl jejich první poslanec Němec Michal Schreyer zvolen komisařem EU, který byl zodpovědný za rozpočet a antipodvody. V tomtéž roce si strana zvolila nové vedení – Finku Heidi Hautala a zástupce Belgie Paula Lannoye.⁴⁰ Střídání negativních a pozitivních událostí bohužel pro zelené pokračovalo v roce 2000, kdy v na následky rakoviny zemřela bývalá vůdkyně strany Adelaide Aglietta.

---

⁴⁰ HISTORY.[online].[cit.2010-11-09]; dostupný na www: <<http://www.greens-efa.org/cms/default/rubrik/6/6648.history.htm>>

Po roce 2000 se zelení dostali do vlády v pěti celkem silných státech EU – v Itálii, Francii, Finsku, Belgii a Německu. To s sebou neslo nesporné výhody, jelikož pět zelených ministrů životního prostředí mělo velký vliv na tehdejší probíhající jednání o Kjótském protokolu. „Klimatické změny zůstaly v srdci zelené politiky. Strana vedla kampaň proti nové Bushově administrativě v USA a vyzývala k bojkotu ropy amerických společností, které bojkotovaly jakékoliv opatření proti klimatickým změnám. Kampaň vyvrcholila akcí Bianca Jaggera na Summitu EU v Göteborgu v červnu 2001.“⁴¹

O rok později dali zvolením Italky Monici Frassoni a Němce Daniela Cohna Bendita jasně najevo svůj pro evropský postoj. „V červnových volbách 2004 Zelení získali 34 křesel, ale ke svému velkému zklamání nedokázali získat nějaká místa v některém z 10 nových členských států. Zelení obnovili své spojenectví s EFA a spolu s některými nezávislými poslanci byli se 42 poslanci čtvrtou největší skupinou v Evropském parlamentu.

O pět let později se při dalších volbách situace téměř opakovala. Zelení byli úspěšní, získali 46 křesel, ale opět nedokázali získat poslance v nových členských státech. Spolu s EFA a dvěma nezávislými poslanci se stali čtvrtou největší skupinou v Evropském parlamentu, čítající 55 křesel.

Na rozdíl od všech ostatních skupin v Evropském parlamentu, Zelení/EFA mají spolu-předsednictví, tedy dva co-prezidenty, a rovnováhy pohlaví je vždy zaručena. V současné době jsou v čele této frakce Němka Rebecca Harms a Francouz Daniel Cohn Bendit.

3.5 Evropští konzervativci a reformisté (ECR)

I když je toto politické uskupení velmi mladé, již nyní je v Evropském parlamentu vlivnou silou. Má své zástupce ve všech hlavních výborech Evropského parlamentu jako například ve výboru pro Vnitřní trh EU, kde dokonce jeho předseda je člen ECR. Svého zástupce má i v Konferenci výborů. Členy strany jsou dva bývalí ministři financí svých zemí a několik členských stran je zastoupeno ve svých

---

⁴¹ HISTORY.[online].[cit.2010-11-09]; dostupný na [www: <http://www.greens-efa.org/cms/default/rubrik/6/6648.history.htm>](http://www.greens-efa.org/cms/default/rubrik/6/6648.history.htm)

národních vládách. Jako příklad bych mohl jmenovat Občanskou demokratickou stranu, Conservative party ve Velké Británii či TB/LNNK v Lotyšsku.

V roce 2004, kdy Česká republika vstoupila do Evropské unie, se Britská Conservative Party a Občanská demokratická strana (vítěz historicky prvních českých eurovoleb se ziskem 30% hlasů)⁴² staly členy Evropských demokratů, kteří jsou křídlem Evropské lidové strany – Evropských demokratů v Evropském parlamentu. Celkem brzy ovšem obě strany zjistily, že prosazování svých vlastních názorů na některé evropské a ústavní otázky je méně flexibilní a je omezeno touto skutečností, že jsou vázání právě na Evropskou stranu lidovou. Proto v roce 2006 oznámil vůdce Konzervativní strany David Cameron a předseda ODS a zároveň premiér Mirek Topolánek svůj záměr k vytvoření nové skupiny v Evropském parlamentu po volbách v roce 2009. Obě strany zahájily diskuzi s podobně smýšlejícími stranami v Evropě, které též chtěly vytvořit nezávislou skupinu, jež by obhajovala Evropskou reformní non-federalistickou agendu. Brzy se k jednání ODS a Conservative party přidala i polská strana Právo a spravedlnost, která též měla zájem o vytvoření nové reformní a non-federalistické skupiny.⁴³

Formálně byla frakce založena v červnu 2009 a v současnosti ji vede Michal Tomasz Kaminski z Polska a Brit Timothy Kirkhope. Uskupení má též dva místopředsedy a není bez zajímavosti, že jedním z nich je český europoslanec za Občanskou demokratickou stranu Jan Zahradil.

3.6 Evropská sjednocená levice – Severská zelená levice (GUE/NGL)

Dlouhou dobu spolu alternativní levicové strany spolupracovaly v Evropském parlamentu ve stejné skupině a až teprve v roce 1989 jí Italská komunistická strana, Španělská sjednocená levice, Socialistická lidová strana z Dánska a Řecký Synaspismos daly název Evropská sjednocená levice (GUE – Gauche Unitarie Européenne). Ke skupině se začaly přidávat další a další „non-socialistické“ levicové síly, a tak byla tato aliance potvrzena jako politická organizace s názvem Skupina konfederace Evropské sjednocené levice. Tehdejšími členy byly „Sjednocená levice

---

⁴² Stmiska, M. a kol.: Politické strany moderní Evropy: Praha, 2005, s. 447, ISBN: 80-7367-038-0

⁴³ History of ECR Group.[online].[cit.2010-11-09]; dostupný na [www: <http://www.ecrgroup.eu/ecrg-and-eu3.asp>](http://www.ecrgroup.eu/ecrg-and-eu3.asp)

Španělska, Komunistická strana Francie, Komunistická strana Itálie, Komunistická strana Portugalska, Komunistická strana Řecka a Řecká Synaspismos. Prvním předsedou této skupiny byl zvolen Alonso Puerta, člen španělské Izquierda Unida. K dalšímu rozšíření členské základny GUE došlo v roce 1995, kdy se k ní v rámci připojení k EU přidaly Levicová aliance Finska a Levicová strana Švédska.⁴⁴ Spolu s dánskou Socialistickou lidovou stranou pak vytvořily tyto tři strany Severskou zelenou levice (NGL). Od této chvíle se tady používala zkratka této frakce GUE/NGL.

V roce 1999 přivítala frakce po volbách do Evropského parlamentu další nové členy – německou Stranu demokratického socialismu a řeckou DIKKI. Do čela GUE/NGL byl zvolen zástupce Francouzské komunistické strany Francis Wurtz. Během roku 2002 se od svých současných frakcí odpojilo několik europoslanců a přidali se k Evropské sjednocené levici. Ta měla v té době 49 poslanců, což bylo nejvíc v její dosavadní historii, a byla též čtvrtá největší skupina v EP.

O rok později „se jako součást procesu přistoupení 10 nových členských států připojilo ke straně několik nových pozorovatelů. Dva z Kypru, tři z České republiky, jeden Lotyš a jeden Slovák. Od 1. května 2004 se tyto pozorovatelé stali řádnými poslanci.“⁴⁵ Tentýž rok po volbách ztratila GUE/NGL 8 poslanců, ovšem to neohrozilo pozici tehdejšího předsedy Francise Wurtze, který byl opětovně zvolen předsedou frakce.

Poslední volby do EP v roce 2009 opět z pohledu GUE/NGL nelze označit za úspěšné. Připojilo se k ní sice několik nových delegací jako například lotyšská UC či irská Socialistická strana, ale celkově se skupina zeštíhlila o 6 křesel na současný stav 35 poslanců ze 12 zemí. Tento volební neúspěch stál Francise Wurtze pozici předsedy a na jeho místo byl zvolen německý zástupce Lothar Bisky.

Evropská sjednocená levice – Severská zelená levice prosazuje sociálně spravedlivý, klidný a udržitelný evropský integrační proces na základě mezinárodní solidarity. Bojuje za více lepších pracovních míst a vzdělávacích příležitostí, za sociální zabezpečení a solidaritu, kulturní výměnu a rozmanitost, udržitelný hospodářský rozvoj a silnou mírovou politiku. Strany sjednocené levice jsou anti-

---

⁴⁴ History.[online].[cit.2010-11-13]; dostupný na [www: <http://www.guengl.eu/showPage.php?ID=39&LANG=1&GLANG=1>](http://www.guengl.eu/showPage.php?ID=39&LANG=1&GLANG=1)

⁴⁵ History.[online].[cit.2010-11-13]; dostupný na [www: <http://www.guengl.eu/showPage.php?ID=39&LANG=1&GLANG=1>](http://www.guengl.eu/showPage.php?ID=39&LANG=1&GLANG=1)

fašistické a anti-rasistické. Hlavním orgánem frakce je stranický výbor, složený z předsedy, místopředsedů, pokladníka, generálního tajemníka, náměstka generálního tajemníka a zástupců členských stran.

3.7 Evropa svobody a demokracie (EFD)

Tato pravicová euroskeptická politická frakce má velice krátkou historii. Byla vytvořena po volbách do Evropského parlamentu v roce 2009. Skládá se z členů bývalé frakce Svoboda a Nezávislost. Současný název skupiny zahrnuje dvě velmi důležité hodnoty, které jsou ovlivněny devalvací v dnešní Evropě - svobodu a demokracii. V současné je jejím členem 32 poslanců, přičemž jádro tvoří britská Strana nezávislosti a italská Liga severu. Některé členské strany jako například Slovenská SNS bývají někdy označovány jako krajně pravicové a nacionalistické.⁴⁶ Do čela EFD byl zvolen Brit Nigel Farage.

EFD skupina podporuje myšlenku Evropy lidí, jejichž tradice, kulturní a náboženské hodnoty, musí být zajištěny. Podle EFD institucionální sílu a rozhodnutí je třeba legitimovat přes schopnost lidí vyjádřit se prostřednictvím svobodného a demokratického referenda.

Zavazuje se k dodržování zásad demokracie, svobody a kooperace mezi národními státy. Nesouhlasí s další evropskou integrací (smluv a politiky), což by obnovilo stávající demokratický deficit a centralistické politické struktury EU.⁴⁷ Skupina chce, aby všechny nové smlouvy nebo jakékoliv změny stávajících smluv byly předkládány k hlasování lidu prostřednictvím svobodných a spravedlivých národních referend v jednotlivých členských státech. EFD se domnívá, že legitimita veškeré moci pochází z vůle jejich občanů a jejich práva na svobodné a demokraticky rozhodnutí.

Národy a národy Evropy mají právo chránit své hranice a posílit jejich vlastní historické, tradiční, náboženské a kulturní hodnoty. Skupina odmítá xenofobii, antisemitismus a další formy diskriminace.

---

⁴⁶ Fiala P., Holzer, J., Strmiska M. a kol.: Politické strany ve střední a východní Evropě: 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2002, s. 359, ISBN: 80-210-3036-4

⁴⁷ Statutes of the EDP Group.[online].[cit.2010-11-13]; dostupný na [www: <http://www.efdgroupp.eu/the-group/statutes.html>](http://www.efdgroupp.eu/the-group/statutes.html)

4. ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo popsat historii, programové zaměření a současnost jak Evropských politických stran tak následně i koalic, do kterých jsou strany začleněny.

V první kapitole jsem čtenáře uvedl do dění v Evropském parlamentu, do jeho současných úkolů a pomocí grafu názorně zobrazil jeho kompletní složení.

Ve druhé kapitole jsem se v první části podrobněji zaměřil na dvě nejsilnější skupiny - pravicovou či středo-pravou Evropskou lidovou stranu a levicovou Stranu evropských socialistů. Zde jsem kladl důraz zejména na jejich historický vývoj a samotný vznik. Pravicové či středo-pravé a levicově orientované politické strany spolu svádějí souboj nejen na půdě Evropského parlamentu, ale i v mnohých svých zemích. Důkazem toho jest i Česká republika, kde se již delší dobu ve vládě střídají bývalý člen ELS Občanská demokratická strana a současný člen PES Česká strana sociálně demokratická. Jmenovat bych mohl i okolní sousedské státy, kde spolu například na Slovensku svádějí souboj Slovenská Demokratická a Kresťanská Únia – Demokratická Strana Kresťanskodemokratické hnutie a levicově orientovaný SMER. Ve druhé části bylo snahou osvětlit čtenářům vývoj a strukturu ostatních Evropských politických stran. Na konci popisu stran jsem ke znázornění jejich členských a pozorovatelských stran použil tabulky.

Ve třetí kapitole jsem se věnoval jednotlivým koalicím, do nichž jsou Evropské politické strany začleněny. I zde jsem kladl důraz zejména na popis historie frakcí.

Jsem velmi rád, že mi bylo umožněno se tomuto tématu věnovat. Jak jsem již na začátku uvedl, o politiku se zajímám aktivně a není mi lhostejná. Tuto svou bakalářskou práci beru jako jakýsi odrazový můstek do budoucna, kde bych se velmi rád hlouběji věnoval studiu pravicových a středo-pravicových politických stran.

POUŽITÁ LITERATURA

KNIŽNÍ TITULY

- FIALA, P., MAREŠ, M.: *Evropské politické strany*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita v Brně 2001, ISBN 80-210-2741-X
- STRMISKA, M. a kol.: *Politické strany moderní Evropy*. Praha 2005, ISBN: 80-7367-038-0
- FIALA, P., HOLZER, J., STRMISKA, M. a kol.: *Politické strany ve střední a východní Evropě*: 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita v Brně 2002 ISBN 80-210-3036-4

ČLÁNKY

- KANIOK, P: *Euroskepticismus a Evropský parlament*, in Politologický časopis 4/2005

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

- www.europa.eu
- www.euroskop.cz
- www.europeum.org
- www.eldr.eu
- www.europeangreens.eu
- www.e-f-a.org
- www.european-left.org

- www.eppgroup.eu
- www.greens-efa.org
- www.guengl.eu
- www.efdgroun.eu
- www.epp.eu
- www.pes.org
- www.alde.eu
- www.pde-edp.net

SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

Obrázek 1: Složení Evropského parlamentu 2009 - 2014	10
Tabulka 1: Členské a pozorovatelské strany ELS	12
Tabulka 1: Členské a pozorovatelské strany ELS (pokračování).....	13
Tabulka 1: Členské a pozorovatelské strany ELS (pokračování).....	14
Tabulka 2: Členské strany PES.....	18
Tabulka 2: Členské strany PES (pokračování)	19
Tabulka 3: Členské strany ELDR, vládnoucí ve svých zemích.....	21
Tabulka 4: Členské strany a poslanci EDP.....	22
Tabulka 5: Členské strany EGP	24
Tabulka 6: Členské strany EFA.....	27
Tabulka 7: Členské strany EL.....	29
Tabulka 7: Členské strany EL (pokračování)	30